

Memo internetconsultatie

Onderwerp: Internetconsultatie Milieuprestatie eisen in de GWW
Datum: 12 augustus 2025
Aan: Het projectteam ministerie I en W
Van: Stichting Insert

Naar aanleiding van de Wet milieubeheer in verband met de invoering van de verplichting tot het stellen van milieuprestatie eisen in aanbestedingen voor grond-, weg- en waterbouwwerken
Keten ID WGK27460.

Steunt u dit wetsvoorstel en de maatregelen hierin

Stichting Insert steunt dit voorstel omdat dit past in de missie en visie ten aanzien van hergebruik van materialen en het verminderen van de milieu-impact, met name CO₂ en NO_x, welke onderdeel vormen van de Milieukostenindicator, onze doelstelling Nederland Circulair in 2050, Paris Proof akkoord ea.

In het doornemen van de stukken viel ons een aantal zaken op die vanuit onze rol gezien een wezenlijk onderdeel vormen om te komen tot een klimaatneutraal ecosysteem.

Stimuleren hergebruik van materialen en grondstoffen

Er wordt nu nadrukkelijk een accent gelegd op de milieuprestatie-eisen (MKI), waarbij weinig expliciete aandacht is voor het stimuleren of verplichten van hergebruik. Door het voorstel heen worden her en der wel verwijzingen gemaakt of wordt dit in een bepaalde context ook soms benoemd, maar naar onze mening is dit te vrijblijvend geformuleerd.

Als hergebruik van materialen en grondstoffen een wezenlijk onderdeel in de verplichting en aantoonbare bewijslast zou zijn, zal dit aan twee kanten positieve effecten hebben. Door hergebruik van bestaande materialen, wordt toepassing van nieuwe materialen voorkomen, wat direct al een lagere MKI waarde geeft en een verlaging van virgin grondstoffen en materialen. Als overheden hier nadrukkelijker om vragen en in aanbestedingen zowel MKI als hergebruik als criterium meenemen, versterkt dit elkaar en gaat dit ook de markt van hergebruik stimuleren. Zo draagt het tevens bij aan de Wet milieubeheer.

Aanbesteden op basis van Beste prijs-kwaliteit (BKPV)

Wij zouden een voorstander zijn om deze Wet integraal toe te passen. Geen poldermodel, maar een duidelijk maatregel die volledig wordt toegepast, zonder uitzonderingsclausules. Een integrale invoering van de Wet milieubeheer is voor iedereen duidelijker.

Integreren Materieel als onderdeel van de MKI

Een belangrijk punt waar in deze aanpassing van de Wet milieubeheer onvoldoende rekening mee is gehouden is het gebruik van materieel. De milieu-impact in een project en de uitvoering wordt voor een groot deel ook bepaald door het gebruik van materieel en machines. Als we die impact meenemen in de nieuwe Wet, valt hierbij ook een grote winst te behalen en wordt er wederom op een gelijk speelveld gekeken naar de partij die dat ook het beste voor elkaar heeft. Elektrische kranen, vrachtwagens ea. versus diesel Euro 6. Samen kan dit de impact substantieel verbeteren. Een versnelde transitie naar emissieloos materieel zou dan wenselijk zijn om een maximaal MKI rendement te behalen in projecten.

Regel niet verbinden aan een aanbestedingsbudget

Wij begrijpen alle overwegingen om te werken vanuit een minimaal aanbestedingsbudget. Daarmee is de impact het grootst en maken we snel meters.

Echter, zouden wij adviseren om deze drempelwaarde niet te hoog in te stellen. Gemeenten, waterschappen ea. hebben vaak lokale aanbestedingen die meestal worden uitgevoerd door lokale of regionale MKB bedrijven. De aanbestedingssommen zijn vaak lager en de werken minder omvangrijk en kortlopende opdrachten. Met een voldoende lage drempel wordt deze groep ondernemers en aanbestedende diensten vanuit lokale overheden ook een belangrijk onderdeel van de uitvoering van deze Wet. Zo wordt het doel om vanuit deze Wet een grote en brede impact te maken beter bereikt, en creëren we ook een gelijk speelveld met voor iedereen dezelfde voorwaarden en uitgangspunten. Ook kleinere partijen en opdrachtgevers kunnen zo een belangrijke rol spelen bij het verlagen van de MKI van projecten en het behalen van onze gemeenschappelijke duurzaamheidsdoelen.

Aanbestedingswet 2012

Er wordt in de stukken ook meermaals vermelding gemaakt van de Aanbestedingswet 2012, waar iedereen nog mee werkt in aanbestedingen.

Deze wet is inmiddels 13 jaar oud heeft inmiddels ook te maken met ontwikkelingen in de markt die elkaar in rap tempo opvolgen.

Deze aanpassing op de Wet milieubeheer voor het verminderen van virgin grondstoffen en (bouw)materialen en het verder stimuleren van circulair hergebruik, zou wellicht een mooie opmaat zijn om in het kader van de veranderende wetgeving ook de Aanbestedingswet 2012 een update te geven en toekomstbestendig te maken!